

**СПИСОК ПЕРЕЙМЕНОВАНИХ ТОПОНІМІВ
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ**

№ п	Колишня назва топоніму	Нова назва топоніму	Обґрунтування назви
МІСТО ОЛЕКСАНДРІЯ			
ВУЛИЦІ			
1	Вулиця Гагаріна	Вулиця Січових Стрільців-	військовий підрозділ Наддніпрянської Армії УНР, сформований у складі Австро-Угорської армії, перший український національний бойовий підрозділ після битви під Полтавою (1709), зародок української національної армії.
2	Вулиця Декабристів	Вулиця Петра Дорошенка	(1627-1698) - визначний український військовий, політичний і державний діяч, Гетьман Війська Запорізького, очільник Гетьманщини. Стратегічною метою всієї внутрішньої і зовнішньої політики було об'єднання під своєю владою Лівобережної і Правобережної України.
3	Вулиця Дружби Народів	Вулиця Самійла Величка	(1670-1728) - український козацько-старшинський літописець. Володів латинською, німецькою та польською мовами. Залучався до посольств гетьмана І. Мазепи. Є автором 1-го систематичного викладу історії української козацької держави
4	вул. Короленка	вулиця Георгія Нарбута	(1886-1920) - український художник-графік, ілюстратор, автор перших українських державних знаків (банкнот і поштових марок). Один із засновників і ректор Української академії мистецтв. Визначним досягненням Нарбута і всієї української графіки є його «Українська абетка» (1917).
5	Вулиця Крилова	Вулиця Остапа Вишні	(1889-1956) - український письменник, новеліст, класик сатиричної прози ХХ століття, блискучий майстер гумористичних оповідань, фейлетонів, шаржів. Творець нових літературних жанрів.
6	Вулиця Курчатова	Вулиця Юрія Кондратюка	(1897-1942) - український та радянський учений-винахідник, один із піонерів ракетної техніки й теорії космічних польотів. Автор так званої «траєкторії Кондратюка», якою подорожували на Місяць космічні кораблі «Аполлон».
7	Вулиця Менделєєва	Вулиця Євгена Гребінки	(1812-1848)- український письменник, байкар, педагог, видавець. Успішно виступав і як прозаїк, автор історичних повістей, нарисів та романів.
8	Вулиця Некрасова	Вулиця Аполлона Цівчинського	фундатор 1-ої цегляної споруди міського театру, один із засновників міської громадської бібліотеки та один з перших її директорів. Активний діяч прогресивної міської та повітової інтелігенції.
9	Вулиця Орловська	Вулиця Анатолія Авдієвського	(1933-2016) – український хоровий диригент, композитор, педагог, Герой України, лауреат Національної премії ім. Т.Г.Шевченка. 50 років був на посаді головного диригента та художнього керівника Національного заслуженого академічного народного хору ім. Г. Г.Верьовки.
10	Вулиця Осипенко	Вулиця Миколи Лисенка	(1842-1912) - український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч.

11	Вулиця Радищева	Вулиця Данила Апостола	(1654-1734) – гетьман української козацької держави, видатний військовий, державний діяч України. Діяльність на посаді гетьмана позначена фундаментальними рішеннями щодо системи адміністрування територіями, реформування системи судочинства, ліквідації зловживань у користуванні державним земельним фондом.
12	Вулиця Робітнича	Вулиця Заміська	загальна назва.
13	Вулиця Тимірязєва	Вулиця Дмитра Яворницького	(1855-1940) - український історик, археолог, етнограф, фольклорист, лексикограф, письменник, дослідник історії українського козацтва, музеєзнавець. Один з перших, хто детально вивчив всю історію запорозького козацтва та історію дніпровських порогів.
14	Вулиця Титова	Вулиця Левка Лук'яненка	(1928- 2018) - український політичний та громадський діяч, дипломат, письменник, юрист та радянський дисидент, учасник національного визвольного руху. Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. Герой України.
15	Вулиця Тургенєва	Вулиця Олександра Мещанінова	(1879-1969) – лікар-хірург, доктор медичних наук, професор. Земський лікар, лікар-хірург в Олександрії, Петрове. Написав 15 праць з актуальних питань медицини і хірургії. В Олександрії був організатором і головою науково-лікувального товариства. 30 років очолював кафедру хірургії в м. Харків.
16	Вулиця Ушинського	Вулиця Івана Піддубного	(1871-1949) - український спортсмен-борець. Шестиразовий чемпіон світу з боротьби (Париж, Мілан, Франкфурт, Нью-Йорк).
17	Вулиця Філатова	Вулиця Катерини Білокур	(1900-1961) – українська художниця жанру наївного мистецтва, майстриня народного декоративного живопису. Входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України. У 2000 р. до 100-ліття від дня її народження Національний Банк України випустив ювілейну монету. У 2004 р. була заснована щорічна премія ім. Катерини Білокур за визначні твори традиційного народного мистецтва.
18	Вулиця Хасанська	Вулиця Калинова	калина – символ українського народу. Плоди калини стали символом мужності людей, що віддали своє життя боротьбі за Україну. Калина символізує мужність і незламність духу в боротьбі за незалежність рідного краю, благородний порив виборювати свободу й гідність людську. Образ калини живе в піснях, казках, легендах, прислів'ях та приказках.
19	Вулиця Цюлковського	Вулиця Неоніли Крюкової	(1943-2018) – українська актриса театру і кіно, народна артистка України, Герой України, нагороджена орденом Ярослава Мудрого, випускниця Олександрійського училища культури.
20	Вулиця Чайковського	Вулиця Михайла Донця	(1900–1981) - український театральний режисер, актор, заслужений артист УРСР. Працював в театрах Саксаганського (Полтава), М.Заньковецької (Дніпро) в театрах міст Харкова, Сум, Кропивницького. Працював режисером Народного театру Олександрійського міського будинку культури.

21	Вулиця Чернишевського	Вулиця Миколи Борисова	(1860-1933) - земський і громадсько-політичний діяч Олександрійського повіту. Очолював 1-е демократичне зібрання Олександрійського повітового земства, автор енциклопедичних видань з економіки та розвитку земського руху, численних публікацій про стан освіти, аграрної галузі та ін.
22	Вулиця Чехова	Вулиця Євгена Чикаленка	(1861-1929) - український громадський діяч, благодійник, меценат української культури, агроном, землевласник, видавець, публіцист. Один з ініціаторів скликання Центральної Ради.
ПРОВУЛКИ			
23	Провулок Академіка Павлова	Провулок Володимира Вернадського	(1863-1945) - 1-й президент української Академії наук (УАН). Його вважають ідеологом і засновником атомної енергетики України. Його ідеї випередили час. Вершина наукового пошуку Вернадського – вчення про біосферу як цілісну природну систему.
24	Провулок Білоруський	Провулок Соломії Крушельницької	(1872-1972) – українська оперна співачка, педагог. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1951), видатна співачка світу. Оперними партіями у її виконанні захоплювалися глядачі європейських міст.
25	Провулок Брюллова	Провулок Миколи Міхновського	(1873-1924) – український громадський та політичний діяч, ідеолог самостійницької течії в українському русі поч. 20ст., основоположник і один з ідеологів українського націоналізму. Автор відомої брошури «Самостійна Україна».
26	Провулок Герцена	Провулок Анатолія Яблонського	(1933–2012) - релігійний і громадський діяч, багаторічний настоятель Свято-Покровського кафедрального собору в м. Олександрія, Почесний громадянин міста. Нагороджений орденом Ярослава Мудрого, кавалер ордена «За заслуги».
27	Провулок Івана Сухинова	Провулок Володимира Коляди	художник, оформлювач, сценограф, різьбяр, автор серії мистецьких робіт з краєвидами м. Олександрії. З 1959 по 2013рр брав участь у 28 виставках, з них 17 – в Олександрії, 7 – персональних, 7 – у Кропивницькому, 1- у Києві, 3 – в Італії. З 1952 р. майстер створював декорації та худож. дизайн театральних вистав.
28	Провулок Ломоносова	Провулок Козацький	загальна назва сторико-патріотичного характеру.
29	Провулок Михайла Іванова	Провулок Валерія Лобановського	(1939-2002) - багаторазовий чемпіон і володар Кубка СРСР, срібний призер континентальної першості. Новація українського тренера-самородка оцінив весь світ: у 2013 році Лобановський увійшов у десятку найкращих тренерів в історії футболу за версією авторитетного профільного видання World Soccer.
30	Провулок Мусоргського	Провулок Квітки Цісик	(1953-1998) - американська оперна і блюзова співачка українського походження, популярна виконавиця рекламних джинглів для ТБ і радіо у США, виконавиця українських народних і популярних пісень, володарка містичного голосу, який заворожує і лікує. За виконання пісні "Ти осяєєш моє життя", яка здобула Оскар у 1978 році.

31	Провулок Огарьова	Провулок Наума Левковського	(1912-2006) – видатний дослідник у дермантовенерології, доктор медичних наук, співробітник наукових та науково-дослідних установ. Народився в м. Олександрії.
32	Провулок Пугачова	Провулок Федора Квартюка	очільник олександрійської «Просвіти» поч.ХХст., активний діяч Олександрійського повітового земства, член Української партії соціалістів-революціонерів. Організатор культурно-масових заходів, де вивчалися культурні надбання українського народу. Пропагував використання пісні «Ще не вмерла Україна». Розстріляний більшовицькою владою у 1929 році.
33	Провулок Разіна	Провулок Чумацький	чумацтво було найпоширенішою підприємницькою діяльністю в Україні впродовж 15-19 ст., мало велику комерційну вагу, було симбіозом торгівлі і транспорту, невід’ємною інфраструктурою економіки, унікальним національним явищем.
34	Провулок Рилєєва	Провулок Миколи Левитського	(1859-1936) - «батько» української кооперації, видатний громадський і політичний діяч ХХ ст., який заснував багато кооперативів і артілей в Олександрійському повіті, як прообраз модернізації аграрного господарства України. Заснував першу та на Україні хліборобську артіль, організовував ремісничі курси.
35	Провулок Сєрова	Провулок Леоніда Литвиненка	(1859-1936) – художній керівник Олександрійського районного будинку культури, актор Олександрійського, Тернопільського та Херсонського театрів, народний артист УРСР.
36	Провулок Толстого	Провулок Анатолія Пивовара	(1958-2022) – кандидат економічних та історичних наук, автор досліджень з історії та джерелознавства Центральної і Південної України, лауреат обласної краєзнавчої премії ім. В.Ястребова. Головна праця, яка стосується історії міста Олександрія» - «Поселення задніпрянських місць до утворення Нової Сербії в документах середини 18ст.».
37	Провулок Чернишевського	Провулок Семена Климовського	(1705-1785) – козак-піснетворець, філософ, поет 18 ст., автор пісні «Їхав козак за Дунай».

СТАРОСТИНСЬКІ ОКРУГИ

	Колишня назва топоніму	Нова назва топоніму	Обґрунтування
Ізмаїлівський стростинський округ: село Піщаний Брід			
38	Вулиця Соломка	Вулиця Прибережна	загальна назва.
Головківський стростинський округ: село Головківка			
39	Вулиця Тімірязєва	Вулиця Степова	загальна назва.
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ стростинський округ: селище Олександрійське			
40	Вулиця Цюлковського	Вулиця Зоряна	загальна назва.